

ΣΥΜΜΕΤΟΧΙΚΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

Το Μικρό Αγόρι που Κατουράει (ηλικιακή ομάδα 5 – 6)

Μαθησιακοί στόχοι

Τα 4 φύλλα θα επικεντρωθούν στην επέκταση των δεξιοτήτων γραφής μέσα από παιχνίδια ρόλων, συνέχειες προτάσεων, ηχητικές λέξεις και διαλόγους για να μπορούν τα παιδιά να αναγνωρίζουν τις κατάλληλες περιγραφικές λέξεις, να επιλέγουν τη δική τους αφηγηματική ροή, να κατανοούν την τοποθέτηση της ονοματοποιίας και του προφορικού λόγου (διάλογος) στις ιστορίες και να φαντάζονται ένα τέλος σε μια ιστορία με συγκεκριμένους χαρακτήρες, πλοκή και σκηνικό.

Χρήσιμα εργαλεία αφήγησης και γραφής

- Γράφημα αναφοράς γραμμάτων για να εξασκηθούν τα παιδιά όταν αντιγράφουν μέρη των προτάσεων στα φύλλα (προπαρασκευαστικό εργαλείο)
- Διαίρεση ομάδων για παιχνίδι ρόλων για δραματοποίηση σκηνής μάχης και για το τέλος της ιστορίας (1ο και 4ο φύλλο)
- Τρεις «σακούλες αρπαγής» (grab bags) με προτεινόμενες ιδέες/προτάσεις για τη συγγραφή της συνέχειας της ιστορίας (2ο φύλλο)

- Χώρος για εισαγωγή διαλόγου/ονοματοποιίας (3ο φύλλο)
- Λίστα ελέγχου γραφής (άσκηση μετά τη συγγραφή)

1ο φύλλο: ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΧΑΡΑΚΤΗΡΩΝ ΚΑΙ ΣΚΗΝΙΚΟΥ

Δημιουργήστε την ατμόσφαιρα της ιστορίας διαβάζοντας δυνατά τις προτροπές γραφής (αρχικές προτάσεις τις οποίες θα εμπλουτίσουν σταδιακά οι μαθητές):

Οι **εχθροί** κάνουν επίθεση στην **πόλη**. Ένα **αγόρι** παρακολουθεί την **πολιορκία** από το δωμάτιό του.

Για να «μπουν» αρχικά οι μαθητές στην ιστορία, χωρίστε τους μαθητές της κάθε ομάδας σε δύο ρόλους: τους εχθρούς και το αγόρι. Βάλτε τους **να παίξουν τη σκηνή** που περιγράφεται παραπάνω και να την επεκτείνουν ώστε να προσθέσουν ποικιλία (Για τους εχθρούς: Τι θα έκανες πρώτα όταν πλησιάζεις σε μια πόλη; Για το αγόρι: Τι θα έβλεπαν τα μάτια σου αν παρακολουθούσες μια πολιορκία;). Έπειτα, ζητήστε από κάθε ομάδα «ηθοποιών» να περιγράψει τον ρόλο της:

- **Πώς μοιάζουν οι εχθροί/Πώς τους φαντάζεσαι;** (ανατρέξτε σε επίθετα «καλών/θετικών» και «κακών/αρνητικών» χαρακτηριστικών γνωρισμάτων που ταιριάζουν στο αναγνωστικό τους επίπεδο: φιλικοί, τρομακτικοί, κακοί κ.λπ.) **Τι έχουν οι εχθροί;** (αναφερθείτε σε όπλα και μέσα επίθεσης: όπλα, μαχαίρια, βόμβες, φωτιά κ.λπ.)
  - **Εάν εργάζεστε με μια προχωρημένη ομάδα μαθητών:** ενθαρρύνετε την επέκταση της ιστορίας ρωτώντας: «Τι άλλο μπορούν να κάνουν οι εχθροί στην πόλη;» (για παράδειγμα: να φάνε το φαγητό, να σκαρφαλώσουν στα τείχη, να κλέψουν χρήματα, ...).

- **Πώς είναι το αγόρι/Πώς το φαντάζεσαι;** Μπορείτε να χρησιμοποιήσετε την εικόνα του αγοριού για να περιγράψετε τα **χαρακτηριστικά του** (ξανθό, νέο, μικρόσωμο κ.λπ.) και να κάνετε ερωτήσεις ΝΑΙ/ΟΧΙ για να ολοκληρώσετε την περιγραφή **του χαρακτήρα του**: Φοβάται; Είναι γενναίος; Είναι περίεργος;
  - **Εάν εργάζεστε με προχωρημένη ομάδα μαθητών:** ενθαρρύνετε την επέκταση της ιστορίας ρωτώντας: «Τι άλλο είναι πιθανό να κάνει το αγόρι στο δωμάτιό του; (για παράδειγμα: ετοιμάζεται για ύπνο, τρώει ένα σνακ, παίζει με τα παιχνίδια του, ...).
- Ζητήστε από όλη την ομάδα να κάνει καταιγισμό ιδεών για **την πόλη** όπου εξελίσσονται τα γεγονότα:
  - ο Ποια πόλη είναι; (Βρυξέλλες ή κάπου αλλού;)
  - ο Είναι ήσυχη ή θορυβώδης;
  - ο Πώς είναι ο καιρός στην πόλη;
  - ο Πότε συμβαίνει αυτό; (το πρωί, το βράδυ, μετά το δείπνο, ...)
- Ζητήστε από όλη την ομάδα να κάνει καταιγισμό ιδεών σχετικά με **την πολιορκία** (αναφερθείτε σε λέξεις όπως: άγριος, μεγάλος, μικρός, επικίνδυνος, δυνατός κ.λπ.) Επειδή πρόκειται για λέξη-κλειδί, μπορείτε να χρησιμοποιήσετε μια συνοδευτική εικόνα για βοήθεια.

Μετά από κάθε απάντηση του μαθητή στις ερωτήσεις σας, επαναλάβετε μετά από αυτούς και σημειώστε τις πιο δημοφιλείς/κατάλληλες λέξεις στο φύλλο. Θα πρέπει να έχετε περιγραφές για τέσσερις λέξεις: εχθροί, πόλη, αγόρι και πολιορκία. Εφόσον αυτές οι λέξεις θα γραφτούν με διαφορετικά χρώματα στη γραμμή γραφής, **χρησιμοποιήστε τα αντίστοιχα χρώματα όταν**

γράφετε τις περιγραφές για καθεμιά από τις λέξεις. Αυτό θα βοηθήσει τους μαθητές να είναι σε θέση να προσδιορίσουν ποιες περιγραφές ταιριάζουν με ποια λέξη αν χαθούν ή μπερδευτούν.

Αφού ολοκληρώσετε τον καταιγισμό ιδεών και το γράψιμο, διαβάστε ξανά δυνατά την πρώτη εκδοχή ακολουθούμενη από την τροποποιημένη εκδοχή των μαθητών.

Να τι μπορεί να προκύψει:

Οι κακοί και ύπουλοι εχθροί κλέβουν το φαγητό και επιτίθενται στην **ήσυχη και βροχερή πόλη των Βρυξελλών ένα χειμωνιάτικο πρωινό.** Ένα **κουρασμένο, ξανθό αγόρι τρώει ένα σνακ και παρακολουθεί την τρομερή και επικίνδυνη πολιορκία** από το δωμάτιό του.

Στη συνέχεια, χωρίστε τις ομάδες στα δύο ώστε να διαβάζουν εκ περιτροπής δυνατά τις τροποποιημένες προτάσεις.

2ο φύλλο: ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΜΕ ΣΥΝΔΕΤΙΚΕΣ ΛΕΞΕΙΣ

Διαβάστε δυνατά τις προτροπές γραφής στα παιδιά:

Το αγόρι θέλει να βοηθήσει.

Η μάχη σταματά.

Όλοι είναι χαρούμενοι.

Ο τρόπος με τον οποίο θα συνεχιστούν οι παραπάνω προτάσεις κρύβεται μέσα σε **τρεις** (μία για κάθε πρόταση) **τσάντες μυστηρίου (mystery bags)**, οι οποίες περιέχουν συνδεδεμένες λέξεις και ιδέες για τη συνέχεια της ιστορίας. Χωρίστε κάθε ομάδα στα τρία δίνοντάς τους μια προτροπή γραφής και την αντίστοιχη τσάντα η οποία θα πρέπει να περιέχει **5 συνέχειες προτάσεων καθώς και την επιλογή «Τελειώστε την πρόταση μόνοι σας!»**.

Παραδείγματα των περιεχομένων της τσάντας για την πρώτη προτροπή μπορεί να είναι:

Το αγόρι θέλει να βοηθήσει...

ο κι έτσι παίρνει το σπαθί του.

ο αλλά φοβάται τους εχθρούς.

ο και τρέχει έξω.

ο γιατί είναι καλός όταν αγωνίζεται παίζοντας.

ο και αγαπά την πόλη του.

ο «Τελειώστε την πρόταση μόνοι σας!»

Αφήστε τους μαθητές να διαλέξουν 2 επιλογές από την τσάντα τους και να επιλέξουν αυτή που τους αρέσει περισσότερο. Σκοπός εδώ είναι τα παιδιά να προσδιορίσουν τη σχέση μεταξύ της πρότασης και της συνέχειας και να επιλέξουν ελεύθερα ποια ταιριάζει περισσότερο στην ιστορία που δημιουργούν.

- **Εάν εργάζεστε με προχωρημένη ομάδα μαθητών:** επιτρέψτε τους να αντιγράψουν τη συνέχεια της πρότασης στο τέλος της προτροπής που τους έχει ανατεθεί (κρατώντας ίδιο το χρώμα κάθε προτροπής γραφής). Διαφορετικά, διαβάστε δυνατά τη συνέχεια της πρότασης (προς και μαζί με τους μαθητές) και σημειώστε τη στο φύλλο δίπλα στην αντίστοιχη προτροπή γραφής.

Να τι μπορεί να προκύψει:

Το αγόρι θέλει να βοηθήσει κι έτσι παίρνει το ψεύτικο σπαθί του.

Η μάχη σταματά και οι εχθροί το βάζουν στα πόδια.

Όλοι είναι χαρούμενοι και οι άνθρωποι αρχίζουν να χορεύουν στους δρόμους.

Στη συνέχεια, όπως και με το πρώτο φύλλο, ζητήστε από την ομάδα να διαβάσει εκ περιτροπής δυνατά καθεμιά από τις προτροπές.

3ο φύλλο: ΠΡΟΣΘΗΚΗ ΔΙΑΛΟΓΟΥ ΚΑΙ ΗΧΗΤΙΚΩΝ ΛΕΞΕΩΝ

Διαβάστε δυνατά τις προτροπές γραφής στα παιδιά.

Οι εχθροί κρύβονται. Αυτοί βάζουν μπαρούτι στην πόλη.

Στρέψτε την προσοχή τους στο **άδειο πλαίσιο διαλόγου** δίπλα στην εικονογράφιση των στρατιωτών και ρωτήστε τους τι πιστεύουν ότι είναι. Πείτε τους τι είναι το πλαίσιο διαλόγου εάν δε γνωρίζουν. Κάντε το ίδιο για το **πλαίσιο ηχητικού εφέ** πάνω από την εικόνα της φωτιάς. Στρέφοντας την προσοχή τους σε αυτά τα πλαίσια, σκοπός είναι να ζητηθεί από τα παιδιά να χρησιμοποιήσουν τη φαντασία τους για να:

- σκεφτούν και να προτείνουν ιδέες για το τι θα μπορούσαν να λένε οι εχθροί μεταξύ τους,
- σκεφτούν ονοματοποιία, ηχοποιητικές λέξεις και/ή επιφωνήματα για το αναμμένο μπαρούτι (για παράδειγμα: ΜΠΑΜ, ΜΠΟΥΜ, ΠΟΥΦ, ΦΣΣΣ κ.ά.).

Μπορείτε να προτείνετε **περαιτέρω επεξεργασία** αυτού του φύλλου, όπως έγινε και στο πρώτο, θέτοντας βασικές ερωτήσεις:

- Πόσοι εχθροί κρύβονται; (για παράδειγμα: πολλοί, δύο, εκατό κ.λπ.)
- Τι συμβαίνει όταν κάποιος βάζει μπαρούτι; (για παράδειγμα: ανάβει φωτιά, γίνεται μεγάλη έκρηξη κ.λπ.)

- **Εάν εργάζεστε με προχωρημένη ομάδα μαθητών:** όταν γράφετε τις νέες προτάσεις που προτείνουν οι μαθητές, ρωτήστε για τα σωστά σημεία στίξης του διαλόγου (άνω τελεία και εισαγωγικά) και τις ηχητικές λέξεις (θαυμασμός, έκπληξη κτλ.).

Να τι μπορεί να προκύψει:

Δύο εχθροί κρύβονται. Λένε: **«Δεν έχουν ιδέα για το σχέδιό μας! Χα χα χα!»** και **«Θα ανατινάξουμε την πόλη!»**. Βάζουν μπαρούτι στην πόλη **και η φωτιά ξεκινά**. Κάνει: **«ΦΣΣΣ!»** και **«ΜΠΑΜ!»**.

Στη συνέχεια, διαβάστε δυνατά τις προτροπές με τα παιδιά όπως έγινε και στα δύο προηγούμενα φύλλα.

4ο φύλλο: ΕΠΙΝΟΩΝΤΑΣ ΕΝΑ ΤΕΛΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ

Διαβάστε δυνατά τις δύο προτροπές γραφής για τα παιδιά:

Το αγόρι κατουράει τη φωτιά και τη σβήνει. Ο βασιλιάς παρακολουθεί από το παράθυρό του.

Για την τελική δραστηριότητα, χρησιμοποιήστε ξανά το παιχνίδι ρόλων **χωρίζοντας τους μαθητές όλων των ομάδων σε 3 ρόλους** – τους εχθρούς (ρόλος 1), τους κατοίκους της πόλης (ρόλος 2), το αγόρι (ρόλος 3). Για να αναδυθούν δημιουργικές ιδέες από τους μαθητές, κάντε σε κάθε ομάδα μια ερώτηση: **«Τι κάνετε στη συνέχεια ως εχθροί/κάτοικοι της πόλης/το αγόρι;»**. Μείνετε στη σειρά των χαρακτήρων ρόλων, έτσι ώστε οι μαθητές να κατανοήσουν καλύτερα τη λογική σειρά της δομής της ιστορίας και τις σχέσεις αιτίας-αποτελέσματος (οι εχθροί τρέχουν μακριά -> οι κάτοικοι ζητωκραυγάζουν στους δρόμους -> δίνεται στο αγόρι ένα τεράστιο τρόπαιο !). Ζητήστε από τους μαθητές να δραματοποιήσουν τις δραστηριότητες που αναφέρουν, έτσι ώστε να προκύψουν και άλλες ιδέες.

- **Εάν εργάζεστε με ομάδα προχωρημένων μαθητών:** επιτρέψτε σε κάθε ομάδα να γράψει την πρόταση παιχνιδιού ρόλων για το τι σκέφτηκε σχετικά με το τέλος της ιστορίας με συνενωτική γραφή/μονοκοντηλιά (καλλιγραφία). Διαφορετικά, γράψτε μόνοι σας τις προτάσεις τους στο φύλλο.

Να τι μπορεί να προκύψει:

Το αγόρι κατουράει τη φωτιά και τη σβήνει. Ο βασιλιάς παρακολουθεί από το παράθυρό του.

Οι εχθροί το βάζουν στα πόδια.

Οι κάτοικοι ζητωκραυγάζουν στους δρόμους!

Δίνεται στο αγόρι ένα τεράστιο έπαθλο!

Όπως και με τα άλλα φύλλα, διαβάστε δυνατά τις προτροπές με τα παιδιά.

** Σαν άσκηση μετά το τέλος της παραγωγής γραπτού λόγου, εάν τα παιδιά είχαν μεγαλύτερη συνεισφορά στις γραπτές εργασίες, ετοιμάστε μια λίστα με βήματα για **Αυτοδιόρθωση** του γραπτού παραγώγου και βάλτε τα να ελέγξουν ξανά το αποτέλεσμα της δουλειάς τους πριν ηχογραφήσουν τις ιστορίες τους.